Anul 50 (Serie nouă) Nr. 12. Duminecă 11 Iulie 1943 Exemplarul Lei 10

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ IN ANUL 1892

Apare în fiecare Duminecă sub direcția unui comitet
Inscrisă în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67—1943.

Organ al Asociațiunii „Astra"
Redactor responsabil: Nic. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația: SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A
Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646|1943

Tâlcuiri istorice

Atât însușirile bune sau virtuțile cu cari e înzestrat un neam, cât și slăbiciunile ce moștenim, își au tâlcul lor. Ințelepciunea, vitejia, îndelungă răbdarea românului, firea lui bună, omenia lui, simțul lui de dreptate, se explică prin trecutul nostru, încărcat mereu de primejdii. Rânduri după rânduri de strămoși au trebuit să fie mereu cu mintea trează și iscoditoare, spre a se putea feri de primejdii, a le încunjura, dacă a fost cu putință, a le lua în piept dacă altfel nu le-au putut îndepărta. Așa s'a născut, din pățania și lupta necurmată a înaintașilor, cumințenia și vitejia neamului nostru.

De multe ori loviturile sorții au venit una după alta peste noi; abea scăpam de una și venea alta și mai grea. Așa s'a născut îndelunga noastră răbdare, când nu ne mai ajuta decât credința în Dumnezeu și în credința dreptății Lui. Din multele suferințe ce-am îndurat am câștigat tăria și nobleța sufletului, omenia care în durere se lămurește sufletul omului, ca argintul în topitoare. Simțind pe pielea noastră nenorocirile aduse de nedreptate, nu am voit să neîndreptățim pe alții și să lăcomim la ce nu e al nostru.

Dar tot prin felul de traiu al înaintașilor noștri se explică și slăbiciunile noastre. Una dintre aceste slăbiciuni cu cari ne naștem este că românul se mulțumește cu un traiu prea sărac, prea necăjit, și nu punem toți osul să ajungem la un traiu mai bun, — ceeace este o mare scădere. Nu ne prea îngrijim să cruțăm cu toții, și să punem ceva de-o-parte, ceeace ne face să rămânem înapoia altor neamuri. Slăbiciunea aceasta moștenită izvorește din faptul că unii, la apus de Carpați, am fost veacuri întregi iobagi, și ori cât am fi câștigat trecea în punga sau hambarele grofilor; iar alții la răsărit de Carpați, nu erau niciodată siguri de avutul și câștigul lor: când tătarii, când turcii, când rușii, năvăleau în țară și ne prădau avutul. Așa s'a întâmplat chiar și în 1940. Românul pățit și-a zis: ori nu am de unde pune de-o-parte, ori pun în zadar căci vin dușmanii și-l răpesc. — Așa am ajuns să ne mulțumim cu prea puțin, cu un traiu rău, și să nu punem de-o-parte.

Stăpânirile, „domnii" cu cari noi am trăit veacuri de-a-rândul, au fost în mare parte străini, nu ne-au voit binele. Nu puteam urma sfaturile lor, nu puteam avea încredere în ei. De-aici s'a născut o altă însușire moștenită rea: neîncrederea în cei mai învățați decât noi, deși acum nu mai sunt străini ci sânge din sângele nostru. Această neîncredere ne face să înaintăm așa de încet croindu-ne o soartă mai bună, după multele sfaturi și îndemnuri ce le primim, fie cu graiu viu, fie prin cărți și gazete.

Dar după cum însușirile bune trebue să ni le creștem, prin folosirea lor, așa pe cele rele suntem datori să le micșorăm prin părăsirea lor.

Va trece și războiul acesta. Țara românească va fi iar mare și în pace, și noi va trebui să înțelegem că vom putea, în liniște și siguranță, să năzuim către un traiu mai bun, și să avem toată încrederea în cârmuirea și sfatul românesc, căci nu străinii ci sânge din sângele nostru, ne îndrumă azi pe cărările progresului, ale înaintării și în bogăție și în cultură.

Ion Agârbiceanu

Cuvânt pentru Neamul de jertfă

Se vede, așa ne-a fost ursita, ca abea după două decenii de pace — și aceea trăită în nesiguranță — să ne luăm din nou în hora apocalipticului războiu care pe zi ce trece ia proporții tot mai mari.

Trăim, după cum bine se vede și simte, un început de nou veac, în care omenirea este supusă la o nouă călire. Chiar dacă pentru timpul ce va urma, războiul de azi ne mai ascunde încă multe dedesubturi, pe cari nu le putem bănui măcar, el întrece tot ceiace mintea omenească a putut să-și închipue vr'odată.

Privit, în toată întinderea lui, războiul de azi este cea mai grozavă încăerare între popoarele lumi, pe care istoria a încrestat-o vr'odată.

Catapeteasma întregii lumi este despicată....

Războiul de azi, ca și cel de ieri, nu trebue văzut în alt chip, decât în acela al siării de ură între popoarele lumii. Până azi, fiecare popor s'a folosit de tun, pușcă și alte născociri — ca singure mijloace prin care ar putea stăpâni unul asupra celuilalt. Așișderea ciobanului care folosește ciomagul, pentru răpunerea dihaniei — națiunile se folosesc de toate născocirile tehnicei de azi, pentru a se birui una pe alta.

* *

Ne sunt cunoscute tuturor încercările făcute pentru dezarmări și pentru găsirea unui alt mijloc, decât războiul, la deslegarea gâlcevilor dintre popoarele lumii, dar, prezentul, ne vădește că omul — bietul muritor! — e prea neputincios de a face astfel de minuni...

Un oarecare filosof (gânditor) a spus — și pe bună dreptate — că despre o adevărată „pace eternă" nu poți vorbi, tu netrebnicule muritor, decât atunci când ai trecut pragul cimitirului.

După ultimul cataclism mondial din 1914—1919 s'au ridicat aproape toate națiunile globului, pentru a osândi războiul, socotit ca cea mai mare nebunie a unei lumi civilizate, înzestrată cu oameni luminați, cari ar putea deslega, pe alte căi și cu multă ușurință, pricinile de încăerare. Tot atunci s'a aprobat însă războiul, dar numai în cazul de așa zisă legitimă apărare, adecă atunci când ești atacat.

La dreptul judecând și noi suntem azi într'un astfel de războiu de apărare. Nimeni nu ne poate pune sub acuză că ne-am fi ridicat împotriva vre-unui neam vecin, înainte ca acesta să-și arate colții hrăpăreți. Este o lege a pământului sirămoșesc, care te leagă de datoria de a-ți apăra avutul.

Iată o pricină care ne-a încleștat la Răsărit și nu ne îndoim că și în alte părți ne vom încleșta, pentrucă așa cere legea neamului nostru răbdător până peste cele mai închipuite margini.

* *

Nu poate face nimeni proroci, asupra felului cum se va sfârși războiul de azi și tot astfel nu vom putea ști în ce chip se va face dreptate neamurilor de bravi luptători — printre cari ne numărăm.

Un lucru însă ne stă bun de pe acum, de partea noastră: am răbdat toate umilirile, toate încălcările pe pământ, în lung și în lat; am dat din prisosul muncii noastre; ne-am împărțit prescura cea de toate zilele — uneori mai mult de jumătate! Dar peste toate acestea am dat vieți și sânge din belșug.

Pentru toate acestea nu ne putem închipui a se vorbi de o pace durabilă, prin rostul căreia României să nu i se facă dreptate.

Căci să nu se nesocotească arzătoarea noastră dorință, ce ne-a călăuzit în toate vremile: *poporul român, așezat în hotarele sale de totdeauna, dorește să aibe răgazul unei munci statornice și tihnite; dorește să-și croească soarta așa după cum o cer interesele neamului de jertfă!..,*

Nic. Nicoară—Dobârceanu

LA ARME!

Veniți viteji apărători ai țării,
Veniți că sfânta zi a răsărit:
E ziua mare a reînălțării
Drapelului de gloanțe sdrențuit.
Veniți din toate unghiurile țării
Să cucerim ce-avem de cucerit!

La arme cei de-un sânge și de-o lege,
La arme, pentru Neam și pentru Rege;
Când Patria ne chiamă sub drapel,
Datori sunt toți copiii s'alerge
Să-l apere, să moară pentru el!

Ce credeți voi neroade nesătule
Că nu ne poartă grija Cel de sus!
N'am înfruntat noi năvăliri destule
Din Miază-Noapte, Răsărit și-Apus!
Adună-ți rege oștile și du-le
La biruință, așa cum le-ai mai dus!
La arme...

Dușmanii noștrii vor să ne sugrume,
Dar până când ne dau Carpații scut,
Acel ce ne va șterge de pe lume
Să știe toți că încă nu-i născut.
Și'n veci va fi străvechiul nostru nume
Cinstit în pace și'n răsboi temut.
La arme...

Să știe toți că un popor nu moare,
Când veacuri a luptat necontenit
Și-i scris în cartea celor viitoare
Că va să vină ceasul preamărit,
Când mândru străluci-va'ntre popoare,
Ca soarele, aici în Răsărit
La arme...

Acolo departe, față în față cu inamicul se bat cu dârzenie, copii, frații, părinții noștri. Să nu le slăbim rezistența făcând să circule minciunile lansate de inamic.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pe urmele Domnului

Ce vom primi?

Este o întrebare, pe care, mai ales azi, o auzim foarte des. De bună seamă, că întrebarea nu este fără rost. Fiecare are dreptul să privească viitorul şi să caute lămurirea lui. Până aci totul e bine. Nicio primejdie! Dacă am pune numai întrebarea şi am aştepta răspunsul, de acolo, de unde trebue să vină, n'ar fi nimic neliniştitor. Primejdia începe să se ivească atunci, când fiecare se crede şi îndreptăţit şi în stare să dea răspuns. Ca oameni creştini, ce suntem, trebue să fim mai cu îngăduinţă. Iar ca buni români, mai plini de încredere în viitorul neamului nostru.

O întrebare asemănătoare cu cea din fruntea rândurilor de faţă, o pune sfântul apostol Petru Domnului nostru Iisus Hristos, zicându-i: „Noi am lăsat tot şi te-am urmat: ce răsplată vom avea?

De bună seamă, că Petru a pus această întrebare cu un oarecare înţeles pământesc. Ucenicii erau, precum suntem noi cei mai mulţi, legaţi de cele pământeşti şi nerăbdători să le aflăm. Încă nu li s'au deschis ochii să vadă şi să priceapă lucrurile cele duhovniceşti şi înalte. O fi pus Petru întrebarea cu gândul, ca Domnul să-i răspundă, că-l va face vreun vistiernic de frunte sau cine ştie ce răsplată pământească o să-i dea. În adevăr ucenicii au jertfit mult pentru Domnul; ba chiar şi-au părăsit toate ale lor. Şi-au lăsat femeile lor, copiii, părinţii şi toate bunurile pământeşti, după care oftăm noi atât şi au urmat Lui.

Petru însă nu-şi mărturiseşte gândul. Pune numai întrebarea şi aşteaptă răspunsul din partea Domnului.

Ce dă Domnul în schimbul jertfei, pe care au făcut-o ucenicii?

Averi pământeşti? Mărire lumeşti? Podoabe şi ucruri alese? Nimic din toate acestea. Ar fi însemnat ca inima ucenicilor să se tulbure şi să-l părăsească pe Iisus! Ei însă n'o fac, ci au încredere deplină în El. Domnul le făgăduieşte, în schimbul jertfei lor, lucruri mult mai de preţ decât cele pământeşti. El dă astfel de podoabe, cari nu se învechesc niciodată. Sunt podoabele cele alese ale sufletului. Să ascultăm răspunsul Domnului. Iată ce zice El: *„Toţi ceice-şi vor lăsa case sau fraţi sau surori sau tată sau mumă sau nevastă sau feciori sau holde pentru numele Meu, vor primi însutit şi vor moşteni viaţa vecinică"*. În schimbul celor pământeşti şi trecătoare, Domnul dă, celor ce-şi pun încrederea în El, viaţă vecinică. Petru, împreună cu toţi ceilalţi ucenici, au rămas mulţumiţi cu răspunsul Domnului.

Dar noi? E adevărat, că, acum, ard inimile noastre de dorul răspunsului. Şi întrebăm, plini de nerăbdare: ce vom primi? Mulţi şi-au lăsat mamă şi tată şi fraţi şi surori şi copii şi nevastă. Şi-au plecat departe. Ei sunt dornici ca şi ucenicii să ştie: ce vor primi?

Ucenicii au fost deplin împăcaţi cu răspunsul Domnului Isus. „Celce jertfeşte pentru Mine — zice Domnul — însutit va lua". Au fost mulţumiţi şi împăcaţi, pentrucă au avut încredere în El.

Ce vom primi? E întrebarea, care cutremură sufletele noastre ale tuturor. Răspunsul sună mângâitor: cine are încredere în Dumnezeu şi cine ştie să jertfească pentru El, aceluia, Dmnezeu îi va răsplăti însutit.

Să avem încredere deplină în El, în Domnul, care ne-a ocrotit sute de ani. Nu ne va lăsa nici de astădată. Şi de vom avea încredere în El, de-l vom chema ocrotitor şi apărător, vom primi, ceiace inimile noastre aşteaptă cu o vădită nerăbdare şi aici pe pământ şi dincolo în ceruri: împărăţia vecinică.

Pr. Ion Chioaru

Calendarul săptămânii

Luna Iulie

Dum. 4-a după Rusalii, gl. 3, v. 4.		
Luni	12	Proclu Eraclie
Marţi	13	Arch. Gabriel
Mierc.	14	A. Achila
Joi	15	M. Ciriac
Vineri	16	M. Antinogen
Sâmb.	17	M. Marina
Duminecă	**18**	**Muc. Emilian**
Dum. 5 a după Rusalii, gl. 4. v. 5		

VREMEA
după calendarul de 150 de ani)
Dela 1—2 bine, 3—4 ploaie şi vânt, 6 bine şi vânt, 7 bine, 8—9 ploaie şi vânt, 10—11 bine, 12—14 ploaie.

Pomeniri

La mormântul lui Şaguna

Sorocul împlinirii a şapte decenii dela moartea Mitropolitului Andrei Şaguna, a dat prilejul poporului românesc de pe întreg cuprinsul ţării să-şi manifeste încăodată recunoştinţa sa faţă de tot ceiace adormitul în Domnul a făcut pentru Biserică şi Neam.

Toate ziarele, atât cele de dincoace cât şi cele de dincolo de munţi au închinat, prin articole şi încrestiări ocazionale, cuvinte de dreaptă şi sinceră preţuire a operei Şaguniene, care *„cu cât ne adâncim în vreme, apare tot mai uriaşe"*. În toate bisericile ortodoxe din cuprinsul Arhiepiscopiei Ardealului s'au oficiat slujbe de pomenire.

La Răşinari unde este înmormântat Mitropolitul Andrei Şaguna, s'a oficiat un parastas, de către însuşi I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, înconjurat de un măreţ sobor de consilieri mitropolitani şi preoţii localnici, de faţă fiind reprezentantul armatei, d. general Radu Mitrănescu; profesorii universitari: Dr. Ion Lupaş, Iochim Crăciun şi Ion Moga, precum şi un mare număr de intelectuali şi ţărani.

După terminarea slujbei religioase I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, a rostit o mişcătoare cuvântare, prin rostul căreia a tălmăcit mândria Bisericii ortodoxe şi nu mai puţin mândria poporului român din Ardeal de a fi avut în fruntea sa un astfel de cârmaciu, care mult a ostenit, întru cele de folos ale poporului său.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Învăţătorii - Eroi

Inspectoratul şcolar împreună cu conducătorii Asociaţiei înv., pătrunşi de jertfa sfântă a învăţătorilor eroi, a hotărît ca ziua de 29 Iunie cri. să fie o zi de pomenire pentru cei 18 învăţători-eroi, căzuţi în războiul din răsărit.

În dimineaţa zilei de 29, au început să sosească în Sibiu un mare număr de învăţători îmbrăcaţi în costume ţărăneşti. In Catedrala ort. la orele 11 jum., P. S. episcop de Maramureş Vasile, înconjurat de un mare sobor de preoţi, a slujit parastasul învăţătorilor eroi. Corul Asociaţiei, sub conducerea d-lui Hanzu, a dat răspunsurile. La parastas au luat parte reprezentantul armatei, al prefecturii, inspectorii şcolari: I. Nistor, I. Dragomir, I. Brad, S. Banciu şi un mare număr de cetăţeni. După masă la orele 4, s'a făcut şedinţa comemorativă în sala teatrului orăşenesc. Au fost de faţă I. P. S. Nicolae, Mitropolitul Ardealului, P. S. episcop Vasile, al Maramureşului, d-l Prefect g-ral C. Negoescu, repr. armatei, cei peste 200 înv. şi un mare număr de cetăţeni. Programul s'a desfăşurat modest şi conform vremurilor în care trăim: Corul Asoc. înv. sub priceputa conducere a d-lui Hanzu, a cântat „Trăiască Regel", „Presăraţi pe-alor morminte", „Veniţi să ne bucurăm", „Bravi străbuni" şi „Voinţa neamului". D-l înv. I. Tatu (Slimnic) a declamat „Odă învăţătorilor eroi", scrisă de D-sa. Inv. I. Hămbăşan (Râul Sadului) a declamat frumoasa poezie proprie: „Suntem cruciaţii veacului nou". D-l Grancea, ca unul dintre înv. judeţului care a luptat mai mult pe front, a vorbit despre jertfa celor 18 învăţători morţi pentru Cruce şi Neam:

Locot. rez. Dumitru Teodorescu. Sublocot. rez. Ioan Bănceu. Sublocot. Pavel Burian. Sublocot. rez. Ioan Slavu, Sublocot. rez, Alexandru Brăiloiu, Sublocot. Grigorie Galea, Sublocot. rez. Liviu Istrate, Sublocot. rez. Vasile Pana, Sublocot. rez. Ilie Şarpe, Sublocot. rez. Vasile Coptil, Plot. T. R. Nicolae Hagiu, Plot. T. R. Grigorie Pop, Sergent instruct. T. R. Gheorghe Şişu, Sergent T. R. Traian Revnic, Sergent T. R. Cornel Trimbiţaş, Sergent T. R. Dumitru Maneguţiu, Serg. T. R. Vasile Popa, Sergent T. R. Nicolae Forenţiu. — Fie ca jertfa învăţătorilor ardeleni să ne aducă roadele mult aşteptate ale luptei pe care o purtăm azi,

Din sfaturile doctorului Josif

Despre bolile maţelor

Hemoroizii sau trânjii

O boală de care sufere foarte multă lume şi pe care multora le este ruşine s'o mărturisească, de şi fac rău că o ascund, sunt aşa numiţii hemoroizi ori trânji.

Hemoroizii sau trânjii, sunt nişte umflături mici cari se fac în vinele dela maţul şezutului (anus) cari adeseori se inflamează (se aprind) şi astfel pricinuesc dureri foarte mari, mai ales în timpul ieşirii afară.

Cauzele cari dau naştere acestor boli sunt multe. Mai adeseori o găsim la cei ce şed mult: funcţionari, pantofari, croitori, etc., ori la aceia cari suferă des de constipaţie (încuiere, strângere) iar femeile capătă această boală în decursul sarcinei. Mulţi se aleg cu această boală de pe urma traiului prea îmbelşugat mai ales cei ce mănâncă prea multă carne ori mâncări pipărate, ardeiate şi sărate, precum şi cei ce obişnuiesc să bea cam multe băuturi spirtoase.

Hemoroizii, când sunt mici şi nu sunt aprinşi, ne cauzează dureri prea însemnate, atunci însă când din vre-o pricină oareşicare *se inflamează*, se măresc, sunt foarte dureroşi şi adeseori se întâmplă că sparg şi *sângerează*, In astfel de cazuri bolnavul are dureri mari în şezut, nu poate şedea pe şcaun, ca lumea, la ieşire sufere adevărate chinuri, iar după ieşire se scurge din şezut sânge roşu, uneori chiar în măsură mare. Dacă se întâmplă ca să intre murdărie în locul unde s'a făcut spărtura, atunci trânjii se infectează şi pot da naştere la boli grele cum sunt cangrena ori înveninarea sângelui (sepsa) cari pun în primejdie chiar viaţa omului.

Din aceste motive este bine să cunoaştem, măsurile cari ne pot feri de această boală, precum şi ceeace avem de făcut atunci când avem nenorocul de a ne îmbolnăvi.

Leacul

Cea mai bună măsură de apărare este de a duce un trai cât mai regulat. Să facem mişcări, să trăim cumpătat, folosind bucate de tot felul, multe lăptării, zarzavat, fructe, ouă şi legume şi să nu ne prea întrecem cu mâncări grele cu cărnuri multe, cu mâncări ardeiate şi pipărate şi mai alas ne vom feri de prea multe băuturi spirtoase. Dacă suferim de constipaţiune, vom urma întocmai prescripţiunile despre cari am vorbit în numărul trecut al foii, iar în caz de boală vom avea în vedere următoarele: Inainte de toate ne vom îngriji să avem ieşire ragulată şi uşoară în fiecare zi. Vom păstra cea mai mare curăţenie, făcând cât mai des, dacă se poate zilnic, băi de şezut cu apă rece.

Când hemoroizii sunt inflamaţi şi foarte dureroşii, vom face băi zilnice, vom sta la pat şi pe şezut vom pune comprese cu apă rece ori apă de plumb. După fiecare eşire ne vom spăla şi vom unge şezutul cu vată muiată în ulei de olive ori cu o soluţie de 3 procente de acid boric ori o soluţie de tannină (o linguriţă la un litru de apă). Dacă avem ieşire grea, vom întrebuinţa până ce trece inflamaţia, purgative, cum sunt sarea de Carlsbad, apa de Breazu ori Slănic, unt de ricină, cascara cascarina ori podofilină. In caz de dureri chinuitoare ne vom folosi, pe lângă cele arătate de supozitoare (săpunaşe) cari este mai bine dacă le cerem dela doctor.

In caz de sângerări: repaos în pat, comprese reci, supozitoarele şi cât mai neîntârziat ajutorul medicului, care dacă nu poate reuşi cu medicamente ori injecţii ne va sfătui pentru operaţie. Operaţia care se face în astfel de cazuri nu este grea, trece în 6—7 zile, ea ne va scăpa însă de un rău mare, ba de multe ori ne va mântui chiar viaţa, şi de aceia fac rău toţi aceia cari în astfel de cazuri, din frică ori din alte cauze, nu ascultă sfatul doctorului şi îşi primejduiesc astfel sănătatea şi viaţa.

Dr. I. S.

Cumpătarea şi lucrul sunt cele două adevărate leacuri ale omului.

I. Rousseau

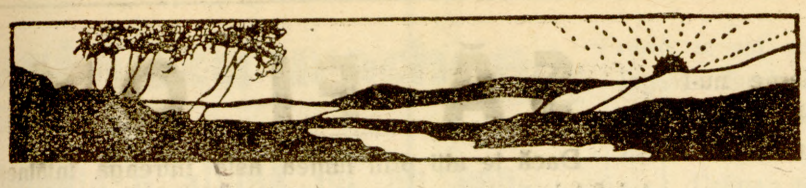

IN LARGUL CÂMPULUI
PRIN FÂNUL DE CURÂND COSIT

Pentru o mai bună stare a țărănimei

Odată cu sorocul secerișului și al unei bune părți din recolta anului, la Ministerul Agriculturii, se fac pregătirile, pentru întocmirea noului plan de lucru al anului ce va urma. Ca orice plan, și planul agricol cel nou, se va întemeia, în bună parte, pe învățămintele trecutului și pe nevoile de viitor ale țării. Numai ținându-se seama de aceste două principale condițiuni, ne vom putea aștepta ca noul plan să dea rezultatele așteptate.

Mai trebue ținut apoi în seamă, atât de Ministerul Agriculturii, cât și de gospodarii însăși, de ce cantități de produse avem trebuință pentru acoperirea nevoilor de consum dinlăuntrul țării și care este valoarea ofertei, pentru exportul unor produse. Nu e bine să ne mulțumim a produce numai atât cât ne trebue nouă. Cu prisosul produselor noastre, care va trece peste granițe, vom putea — printr'o politică economică bine chibzuită — să ne acoperim o bună parte din prețul diferitelor materiale, articole și unelte agricole pe care le aducem din țările cu care avem legături comerciale.

Timpul pierdut costă bani

Fărâmițarea, din an în an, a suprafețelor de pământ la sate, ne pune în față o serioasă problemă: întrebuințarea timpului spre folosul gospodăriei noastre și al țării.

După o socoteală mai nouă, din pricina fărâmițării pământului s'a ajuns la situația că 1.500.000 de gospodari ai țării nu mai au o întrebuințare aproape tot timpul dela Noembrie până la Martie. Și este îndeobște cunoscut că acolo unde nu ai teren de muncă suficient, nu se plătește a ține un inventar gospodăresc vite, unelte și ajutoare — într'o măsură prea mare, căci toate acestea cer întrebuințare, altfel gospodarul se dă peste cap. Sunt cazuri când în unele gospodării se lucrează abea 3—4 luni la an (Maiu, Iunie, Iulie și August) pentru ca restul să fie petrecut în ședere, consumând 8 luni din truda celor 4.

Ce trebue făcut

Pentru a se ocupa brațele zi de zi și oră de oră, trebue să trecem dela agricultura întinsă la una rațională, adică tot ceiace muncim să fie cu spor și folos. Să se dea o deosebită atenție cultivării plantelor căutate în consum; să cultivăm plantele textile și chiar cele medicinale, cari pot aduce mulți bani în casă, dacă ele sunt întrebuințate cu folos. Creșterea galițelor, a albinelor ne va putea da deasemenea o întrebuințare zilnică a brațelor, până chiar și copiilor, pentru care este o adevărată plăcere, dacă sunt puși la treabă, după puterile lor. În chipul acesta îi deprindem de mici să lege o dragoste față de gospodăria țărănească; să-i cunoască acesteia toate tainele, ba chiar să se poată descurca singuri, în anumite imprejurări.

Agricultura, mână în mână, cu industria

Se mai cere ca planul agricol în viitor să meargă mână în mână cu planul industrial. Agricultorul nu poate lucra bine pământul fără vite, fără unelte bune și la preț convenabil. Un credit lesnicios va ajuta nespus de mult țărănimea să-și poată procura cele necesare inventarului gospodăriei sale. De când ne știm, suntem tributarii industriilor streine, dela cari cumpărăm chiar și unele obiecte pe care le putem fabrica cu multă ușurință la noi în țară și uneori chiar în atelierul gospodăriei. Împăcându-ne cu această situație, ajungem să trudim o vară întreagă pentru a putea să cumpărăm o mașină de semănat, de prășit sau un alt articol de producție și fabricație streină.

Ar fi de dorit ca în fiecare comună să se înjghebeze câte 1—2 ateliere, în care să se poată lucra tot ceiace trebuește micului inventar gospodăresc, iar pe de altă parte, pe regiuni, să se înființeze industrii, pentru fabricarea uneltelor și a mașinilor agricole, a căror vânzare să se facă fără mijlocitorii hrăpăreți, cari se îmbogățesc pe spinarea țărănimei. Cooperativelor le revine sarcina de a găsi o neîntârziată deslegare a acestei probleme.

Să dăm viață satului

Împânzind satele cu ateliere potrivite nevoilor locale, cu industrii pe regiuni și cu cooperative — vom ajuta să dăm brațelor de prisos dela sat, o întrebuințare cât mai folositoare. Organizând cele de mai sus, vom împiedeca plecarea spre orașe a tineretului și a energiilor satului, cari de cele mai multe ori, plecând în căutarea unui codru de pâine, se trec prin viața orașelor fără a se alege la sfârșitul vieții cu ceva.

Suntem o țară în care se găsesc din belșug toate materiile prime, cari suntem chemați să le valorificăm prin propriile noastre puteri și mijloace, fără a mai lăsa apă la moara streinilor, cari au împânzit orașele cu vile — „zgârie-nori" — numai fiindcă noi am nesocotit zăcămintele pământului și însușirile aiese...

Dacă ne vom urca pe una din coamele munților din apropierea Sibiului și vom privi cu un ochi la *Rășinari* și cu altul la *Cisnădie*, ne putem da seama cât de mult ne-am nesocotit bunurile trudei noastre, pe cari le-em trecut în mâna streinilor...

Am spune mai multe, dar ne stă ceva în gâtlej...

Nicolae Obeadă

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Stropitul viei contra mălurei

Mălura sau mana viței de vie este o boală care atacă frunzele, ciorchinii și boabele. Pe frunze mana apare la început, ca niște pete untdelemnii, care apoi se măresc și se acoperă pe dedesubt cu un pufuleț alb. După puțin timp, petele cu pufuleț se usucă. Pe frunze apar alte pete și în scurt timp frunza se usucă și cade.

Mana poate ataca toate organele verzi ale viței dela sfârșitul lunei Maiu și până la sfârșitul verii, dar mai ales în lunile Iunie și Iulie, când vița crește puternic.

Deaceea vița trebue stropită, cu zeamă de piatră vânătă și var dela sfârșitul lunei Maiu, până la sfârșitul lunei Iulie. In total și de regulă vița se stropește în acest timp de 3—5 ani, adică după cum de des cad ploile.

Dacă vara este puțin ploioasă (cum se arată cea de acum) atunci cele 3 stropituri se fac la interval de 15 zile sau și la interval de 10 zile. Pentruca zeama să se lipească și mai bine de frunze e bine să băgăm în ea și piatră acră.

Este bine a potrivi stropitul viei înainte de ploaie. În caz de mană puternică, stropitul se poate face oricând — chiar și pe timp ploios.

Imbunătățirea rasei vitelor

Legea pedepsește pe crescătorii care pășunează la un loc vacile, oile, iepele și orice alte animale de prăsilă, cu tauri, berbeci, ori armăsari de ai sătenilor, obișnuiți și nerecunoscuți ca reproducători de rasă. Comunele sunt obligate să aibă reproducători masculi autorizați. Prin această măsură, statul vrea să facă binele cu deasila. Trebue să înțeleagă fiecare săitean, că cu aceeași hrană și cu mai atentă îngrijire, poate avea vite de soi mai bun și chiar păsări, care se obțin prin ouă dela păsări de rasă. Singura deosebire este că vitele și păsările de soi, cer adăpost mai curat și hrana mai cu chibzuială, însă răsplătesc însutit, prin lapte și lână mai multă și mai bună, prin ouă și carne mai multă, în afară de frumusețea unei vite sau păsări de soi, care o ții cu mai mult drag pe lângă casă. Deci în interesul fiecăruia și pentru fala neamului, urmăriți să nu se împreuneze vacile, iepele, oile, scroafele și chiar caprele, cu masculi de rând la întâmplare, pe islazuri ori chiar pe drumuri.

Profesoara de gospodărie

Lucreția Dr. Opreanu

Puiu cu smântână

Într'o cratiță, cu o lingură de unsoare încinsă. punem 3 cepe mari tocate mărunt și le prăjim. Adăugăm un vârf de cuțit paprică roșie și dulce, carnea, sare, apă cu cât să se acopere bine o lingură de pătrunjel verde tocat mărunt. Când e fiartă punem 5-6 linguri de smântână frecată cu o lingură de făină și după 2—3 clocote servim.

Plăcinte umplute cu urdă și mărar

Într'o ulcică punem 2 pahare de făină, 3 ouă și puțină sare. Le batem bine cu lingura de lemn și le subțiem cu lapte, ca să fie atât de groase ca și o smântână subțire. Într'o tigae punem puțină unsoare topită (o lingură) și când e fierbinte adăugăm atâta scrob ca atunci când învârtim tigaia să se prindă în foaie subțire. Coacem pe amândouă părțile. Urda se trece prin sită, se adaugă o mână bună de mărar tocat (cine vrea pune și o lingură de zahăr) umplem cu ea clătitele, le facem formă de sul, lăsăm să mai stea în cuptor și servim.

Sfaturi gospodărești

Cum stârpim furnicile

Un burete se înmoaie în apă îndulcită cu miere sau zahăr, se stoarce și se așează lângă furnicar. În câteva minute buretele se acopere de furnici. Buretele cu furnici se scufundă în apă fierbinte. Lucrul acesta îl repetăm mai de multe ori și vom scăpa de ele.

UNTUL TOPIT dacă s'a râncezit, se pune din nou să se topească și se adună spuma de deasupra. În unt se pune o coaje de pâine neagră și după un sfert de ceas râncezeala s'a pierdut.

Veterinarul satului

Boala vitelor cornute

Fălcărița sau înțepeneala: este o boală ce se ivește în rănile făcute de instrumente (cuțit, sulă sau foarfece) murdare, sau în rănile în care a intrat gunoi și pământ. Se recomandă celor cari jugănesc (castrează) să fie cu multă băgare de seamă, căci sculele pot îmbolnăvi chiar de moarte, vitele.

Leacul: N'are leac; vita bolnavă moare.

La cai

Buba mânzului: este o boală ce se ivește mai ales la caii tineri. Calul bolnav tușește, nu poate înghiți. Din amândouă nările curg muci albicioși. Răsuflă greu, nu mănâncă și tremură, ca varga.

Leacul: Calul bolnav se va închide într'un grajd curat și cald. La gât se va lega cu o pânză cu făină de in. Dacă buboiul din gât a spart, rana se scurge și se spală bine cu apă oxigenată, care se găsește în farmacie și uneori chiar la prăvălia satului. Se poate aburi și cu floare de fân.

La porci

Coșurile: se fac din pricina necurățeniei. Se ivesc mai ales la purceii tineri și se fac la rădăcina părului. Sunt mari, cât un bob de mazăre. Se mai ivesc pe pântece și unde pielea este mai subțire. Produce mare mâncărime pentru bietul animal.

Leacul: Se curăță bine cotețul. Purceii se spală cu leșie și săpun negru și se [ung cu unsoare de pucioasă.

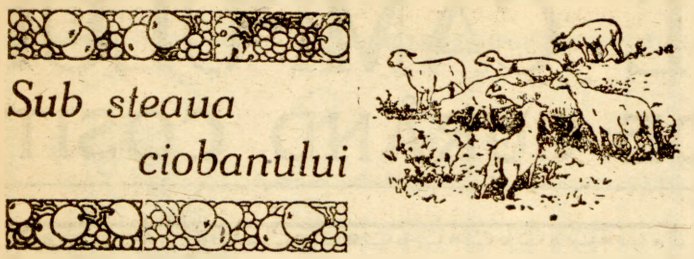

OIERII,

păstrători ai bunelor noastre însuşiri

Oierii sunt români cu alese însuşiri sufleteşti şi trupeşti; sunt harnici, păstrători, chivernisitori şi aproape toţi ştiutori de carte. Muncesc stăruitor. Greutăţile, suferinţele şi lipsurile împreunate cu oieritul nu-i descurajază, ci dincontră, îi oţelesc în lupta pentru viaţa care şi-o vor îndestulată şi fericită. Ceeace câştigă — mult sau puţin — nu cheltuiesc fără rost, nici peste măsură.

Banul câştigat îl leagă, cum au învăţat dela bătrâni „pe şapte locuri", îl păstrează preţuindu-i valoarea şi ştiind cât de greu se câştigă.

Ceeace au — şi au aproape de toate — ştiu să chivernisească, adecă să împartă astfel ca să nu ducă lipsă de nimic şi în nici un timp al anului. Vorbesc limba curată moştenită din bătrâni, pe care se feresc a o împestriţa cu vorbe al căror înţeles nu-l cunosc. Sunt oameni convinşi credincioşi. Bisericile din comunele oiereşti sunt pline duminecile şi sărbătorile de mulţimea bărbaţilor, femeilor şi tinerilor cari aleargă setoşi după cuvântul evangheliei lui Hristos. Se mândresc cu portul minunat, potrivit cu ocupaţia ce au şi afară de unele excepţii regretabile cei mulţi nu vreau, spre cinstea lor, să-l schimbe cu altul, nici măcar în parte.

Ei ştiu, că oierului îi stă bine numai în portul oieresc, pe care l-au purtat şi vrednicii lor înaintaşi. Ţin tare la obiceiurile bune moştenite din bătrâni. In vremuri bune se veselesc păstrând marginile buneicuviinţe şi uită de năcazuri cântând cântecele româneşti care s'au pomenit şi pe cari refuză cu încăpăţânare şi bine fac, să le înlocuiască cu cântece streine de sufletul şi felul lor de viaţă,

La fel la joc (horă) înţeleg să păstreze jocurile româneşti cu adevărat: „învârtita", „jieneasca", „haţegana", „brâul" „tortoroiul" ş. a.

Nici unul din jocurile (dansurile) moderne nu-i ispitesc, mai mult chiar nici nu vor să audă de ele, fiindcă îşi dau seama că nu au nimic comun cu sufletul lor.

Sunt respectuoşi faţă de bătrâni, unii faţă de alţii autorităţi şi lege. Iţi ţin angajamentele luate, deaceea se bucură de important credit material la Banca Naţională a României, alte instituţii şi particulari. Sunt sănătoşi şi majestoşi la înfăţişare. Duc viaţă curată familiară. Au copii mulţi, cari le umplu casele de bucurie. Copii şi-i cresc în duh creştinesc şi în recunoscuta omenie românească.

Cei mai mulţi dintre oieri îşi dau copii la oi, cum au făcut şi bătrânii, căci oieritul este ocupaţie curat românească, şi ea cinsteşte pe cei ce o profesează şi aduce şi venit când oierul vede de oi.

In numărul viitor vom scrie despre *îndatoririle pe care le au intelectualii din mărginime faţă de acei din mijlocul cărora s'au ridicat.*

Nicolae Muntean,
preşed. Uniunii Oierilor

Atelierul de tapiţerie fină şi decoraţiuni. A. Buţiu, Sibiu, Tg. Vinului 2 s'a mutat în str. Ocnei 6, unde serveşte stimata clientelă prompt şi conştiincios. Mare alegere în fotolii, modele noui, precum dormeze de gata şi la comandă, cu preţuri convenabile.

SNOAVE

Singur cu dada

Un ţigan mergea cu tatăl său pe drum, şi întâlnindu-se cu un român, nu ştiu de unde până unde, începu să se certe cu el.

Românul nu făcu vorbă multă, ci tocmai fiind c'am necăjit, se puse pe ţigani şi le dete bătaia lui Sf. Petre.

— „Aoleo măi ţigane, că amar va mai bătut!" zise un alt român care văzuse cele întâmplate, către cioara cea mai tânără.

— „Ce le voroveşti?, răspunse faraonul, prefăcându-se ca şi când n'ar şti nimic, nici pe-acolo nu fusei!"

— „Dar nu mă face de minciună, mă cioară, că doar am văzut cu ochii cum vă înblătea, ca pe snopi!"

— „Noa, dapoi el a fost doi cu bâta şi eu numai singur cu dada!"

SĂ FI OM

Dacă te uiţi prin lumea asta întreagă întâlneşti tot felul de oameni care aleargă unii după treburi cinstite, alţii după hoţii, alţii după glorie deşartă şi alţii după visuri. Vei întâlni oameni care doresc să fie, sau să-i creadă lumea că-s plugari buni, că-s meseriaşi buni, că-s pricepuţi la lucrul lor cum nu-i altul prin împrejurimi. Alţii se laudă cu „şmecheria" lor. Alţii se mistue făurind planuri grozave, cum să pună lumea la cale. Alţii în sfârşit ţin morţiş să fie buni cântăreţi sau să scrie „novele" pela foi. Lumea e plină de ţărani harnici, de meseriaşi iscusiţi, de şmecheri fără pereche, de „celebrităţi" şi de „artişti" şi scriitori.

Şi, totuşi, carul lumii cam scârţâe, dar nu numai că scârţâe, chiar pârâe rău. Mai ales războiul de acum dovedeşte lumii întregi că nu-i deajuns să ai ţărani harnici, meseriaşi iscusiţi, etc. Avem destui de aceştia. Totuşi ceva ne lipseşte: Avem prea puţini „oameni". Lumeă duce lipsă de oameni, oameni cu suflet întreg, cinstit, sănătos, oameni cu dragoste unii faţă de alţii, oameni miloşi, blânzi, credincioşi, oameni care să nu fie nici porci, nici fiare, nici mai mult decât oameni, ci numai „oameni", oameni care să fie nu numai ţărani, meseriaşi, advocaţi sau artişti „desăvârşiţi", ci şi „oameni întregi".

Sunt unii care cred că vor înbunătăţii lumea cu „planurile" lor. Unii dintre aceştia sunt Ruşii care au amăgit pe oameni cu „Raiul" lor bolşevic. Alţii vreau să fericească lumea cu „politica", cu „diplomaţia", cu planurile şi legile lor etc. Adevărata fericire nu poate însă să vină nici prin „politică", nici prin diplomaţie, nici prin legi impuse, nici prin altceva, ci numai prin suflet şi viaţă nouă, care să impună ele, dela sine în omenire şi politica şi diplomaţia şi legile. Deaceea porunca ceasului de faţă nu poate fi decât aceasta: Să fii om!

Preot Ioan Opriş

Se caută pentru imediata angajare o **vânzătoare** având cunoştinţă în branşa prăvăliei de mezeluri. Adresa la ziar.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

FOIŞOARĂ

Simbria clopului spart

Trăia în vremea de demult un om sărac, pe care Dumnezeu îl dăruise c'o ciurdă de copii sănătoşi, dar tare mâncăcioşi. In sărăcia lui, omul abia dovedea să-i sature, din ceea ce putea agonisi cu braţele. Când greutăţile îl răzbiră, se gândi una şi bună. Iţi luă rămas bun dela soţie şi copii şi le spuse că el pleacă în lume şi că va tot merge înainte, până va găsi cumva la Boerul Bine. I se va îmbia de argat, va sluji un an doi, şi se va întoarce cu un câştig frumos. Astfel zicând, porni la drum încă în aceeaşi zi.

Pe drum, tot înainte şi singur prin pustietăţi, numai iacă vede înainte un palat mare şi frumos. Inaintea porţilor acestui palat, se înălţa un cireş minunat, bătând inaltul cerului cu ramurile. Printre frunzele verzi şi sclipitoare, se rumeneau în soare o mulţime de cireşe, care de care mai roşii şi mai coapte. Omul nostru, cum era însetat, flămând şi rupt de cale, nici una, nici două, se aburgă numai decât în cireş şi începe a culege şi a mânca la cireşe. Dar n'apucă să guste bine nici zece cireşe şi iacă dă busna peste el din palat un chip de drăcuşor, smălţuit şi înholbat, numai ca el. Se uită cu uimire la cireş, unde i se părea că mişcă ceva, dă cu ochii de om şi mare i-a fost mirarea văzând pe străin cum se infruptă din cireşul palatului. Apoi repede şi aprins de mânie, strigă una cât putu de tare:

— Mă, ăla de sus, da cine ţi-a dat voie să-ţi baţi joc de bunul străin? Unde şi cine te-a învăţat să te urci tu numai iaca aşa în cireşii altora?

— Am fost rupt de foame şi m'am suit să-mi iau vreo două cireşe, că viu de departe!...

— Dă-te jos şi hai la stăpânul să-ţi dai seamă de fapta ta.

Omul nu vru să se coboare, ba, ca să-i facă în ciudă dracului, se sumeţi de colo de sus, că el nu-i oricine, să se vorbească cu el oricum. Că el îi mai tare decât oricare drac. Că el îi în stare să scoată apă din piatră.

— Ian să te vedem! zise dracul.

— Incepe tu! - răspunse omul - că tu eşti drac şi ţi se cade să arăţi mai întâi ce poţi.

Dracul prost, cum era, apucă o piatră de jos, o strânse în mână cu atâta putere, că piatra, de strânsoare, se făcu făină, dar apă nu ieşi.

Atunci omul, după ce îşi bătu joc de drac cum ştiu el mai bine, îşi întoarce siraiţa dela spate în faţă, scotoci prin ea încoace şi încolo şi numai ce scoase un bruş de caş dulce, preţ de un bolovan, pe care i-l arată dracului şi îi zise:

— Dă-te mai sub cireş să poţi vedea cum va ieşi apa din piatră. Şi cum el începu a strânge caşul numai cu o mână şi îndată iesi zărul din caş, picurându-i dracului drept în gâvanele ochilor, cât pe-aci să-l orbească.

Speriat şi uimit, drăcuşorul o ia la fugă cât putu şi nu se opri până înaintea întunecimei sale a lui Scaraoţchi, spunându-i pe nesuflate că ce om pogan se află în cireşul palatului. Scaraoţchi ieşi numai decât să-l vadă şi dumnealui. Dând cu ochii de om, îl întreabă de unde-i şi ce caută prin părţile acele de lume.

Omul îi răspunse drept şi-i mărturisi că umblă să se bage undeva argat pe simbrie.

— Intră la mine! îi zise Scaraoţchi.

— Bucuros, numai să ne putem învoi.

— Cât vrei să slujeşti şi ce simbrie pofteşti?

— Ţi-oi sluji trei ani şi mi-i da simbrie un clop spart plin cu galbeni.

Scaraoţchi primi tomneala şi omul ajunse argat la mai marele dracilor.

Cum se ştie însă, pe vremea aceea, trei ani, făceau numai trei zile.

In anul întâiu, Scaraoţchi pofteşte pe argat să meargă după apă la fântână cu un burduf de piele de oaie. Omul pleacă. Vine amiaza, nu se întoarce cu apa. Trece de amiazi, omul tot nu mai soseşte. Pierzându-şi răbdarea de a mai aştepta, trimise pe un drăcuşor să vadă ce face argatu la fântână, că nu mai vine cu apa. Când colo, drăcuşorul ce să vadă? Omul, cu o custură ruginită, tot ciocănea pământul pe lângă fântână.

— Ce faci omule, că nu vii odată cu apa şi laşi pe stăpânul să moară de sete.

— Ce să fac? Sap fântâna să o aduc cu totul la palat, să nu tot umblăm după apă.

Cuprins de mirare de aşa răspuns, drăcuşorul umplu de grabă burduful cu apă, îl înfulică şi pleacă gâfâind să ducă apă stăpânului său...

In anul următor fu trimis după lemne în pădure. Trecu ziua şi argatul nici acum nu se întoarse la vreme cu lemnele.

Scaraoţchi trimite iar un drăcuşor în urma lui, să afle ce pozne mai face. Il găsi înconjurând pădurea cu un fir de aţă, ca şi cum ar vrea să o lege.

— Ce faci aici, mă, omule?

— Ce să fac? Ia leg pădurea că o iau în spate odată toată să nu mai fiu silit să merg după lemne în toată ziua.

— Stai, omule nu-i voie să duci toată pădurea, că nici nu-i loc unde să punem toate lemnele în curtea palatului.

Trăgând cu urechea...

Grăiește o albină cu un bou

Intr'un grajd, frumos și bine curățit, se odihneau o pereche de boi frumoși și grași, de-ți era mai mare dragul să te uiți la ei. „Joian" și „Drăgan" zăceau întinși pe paiele proaspete, și cu ochii jumătate închiși, se odihneau liniștiți, ca niște oameni creștini și cu frica lui Dumnezeu.

La o fereastră bâzăia într'una o albină... Colea într'un colț la grindă pândea un paianjen mare, care așteptă ca nenorocul să o ducă pe acolo, ca să o împrace el în mătasă, ca pe o cocoană dela București.

Boul Drăgan dormea liniștit căci gătase cu rumegatul și n'avea grije de strădania albinei; dar Joian, mecher ca un om, cu ochii jumătate închiși și fără a înceta de rumegat, se uita la albină, și abia își putea ține râsul. Tot mișca, când cu o ureche, când cu alta. Inghițea rumegătura, răgăia din nou, iar rumega, și iar mișca din urechi, dar râsul nu și-l curma.

Albina băgă de seamă că boul o batjocorește, și cătrănita mai mult de ciudă decât de osteneală — căci și între oameni se întâmplă uneori de ciuda și necazul te osenește mai tare decât spargerea unui par de butuci sau o zi de coasă la măzăriche căzută și tăvălită de vânt și de furtună.

Albina cătrănită, până se mai odihni puțin pe pragul ferestrii, începu a se răzbuna pe bou.

— Ce mă tot râzi acolo, „teleleu" mare și prost?

— O bată-te posna să te bată muscă fără minte. D'apoi cine n'ar râde de prostia ta? Ție ți-a dat Dumnezeu aripi ca să poți zbura unde vrei, iar tu din cât loc e în lume n'ai găsit alta de făcut, decât să te strecori pe deasupra ușii, și acum de două ceasuri te muncești fără de nici un folos să ieși pe unde n'ai intrat. Vezi lumina aci, dar tu nu știi că acolo e o tablă de sticlă, pe care tu n'o vei putea sparge cu capul tău cel moale.

La asta se trezește și Drăgan, și uitându-se a lene către fereastră, începu a râde și el.

— Și tu „tecărău" — se strâmbă albina către el, gâfâind de obosită, de vedeai cum i se zbătea pieptul și-i mișcau aripele. — Și tu râzi? Mai bine ați râde de voi, că stați aci legați. Eu ori și cum, nu sunt legată. Sunt liberă, iar când voi scăpa de aici, iară voiu zbura unde-mi place, iar voi tot legați veți rămânea, cât sunteți de mari și de sfătoși...

Drăgan nu se prinse la vorbă cu ea, căci știa că bine a apucat pe gura lui Joian, care și a multe, ca un advocat, căci crescuse în școala de agricultură din Mediaș, și înțelegea limba oamenilor, și românește, și săsește, și ungurește.

— Tocmai pentru aceea râd — îi zise Joian scuturându-și pielea, — că tu ai daruri destule dela Dumnezeu, numai nu le știi folosi, pentrucă ești proastă. Afară câmpul e plin de flori și de verdeață, iar tu năroado, cauți miere aici în grajd. Te-ai vârât pe o deschizătură mică pe lângă ușe, și acum nu mai știi găsi. Ai crezut că grajdul acesta e plin de miere, lacomo, și acum de două ceasuri tot bâzăi și te izbești de fereastă fără de nici un rost. Numai între oameni mai sunt proști ca tine, cari se vâră în câte o afacere cu nădejdi mari de îmbogățire la repezeală, apoi se zbat și nu mai pot ieși din ea. Și irosesc toată puterea, și poate chiar și viața, cum ai păți și tu dacă te-ai duce o leacă mai sus către grindă, că vezi paiangenul de când te așteaptă ca să-ți facă haină de îngropare din mătasa lui cea moale și lipicioasă. Numai între oameni mai sunt proști ca tine.

— Intre oameni sunt proști ca mine — schimbă albina vorba. — Dar cu toate acestea voi slujiți oamenilor. Se vede că voi sunteți mai proști decât ei.

— Te înșeli, soro — lovi Joian din picior. — Oamenii ne slujesc nouă, nu noi lor. Ei se îngrijesc să avem mâncare și grajd curat și bun în timpul iernii. Și dacă oarecare a fost prost, ca tine și n'a adunat destul nutreț pentru noi în timpul verii, să vezi primăvara cum își vinde bucatele, ca să ne cumpere nouă fân. Dar dacă voi nu v'ați adunat nutremânt destul în timpul verii, ci ați pierdut timpul cum îl pierzi tu acum, sau poate v'au luat oamenii mierea, atunci primăvara — dacă e cumva mai târzie și mai rece, — muriți ca niște ticăloase. Voi sunteți slujnicele oamenilor, nu noi.

— Dar cu toate acestea oamenii când vreau să asemene hărnicia cuiva, o aseamănă cu noi, pe când prostia o aseamănă cu voi. Ei zic despre unii că sunt harnici ca albinele, iar despre alții că sunt proști ca boii. Nu-i așa?

— Oamenii vorbesc în limba lor, iar noi într'a noastră. Noi nu luăm pildă dela oameni, și la ceea ce ei îi zic prostie, noi îi zicem înțelepciune, iar la hărnicia lor, noi îi zicem prostie, ca și a ta.

— Măi! — băzăii albina. — Voi nu numai că vă credeți stăpânii oamenilor, dar vă credeți chiar mai cuminți decât ei. Nu-ți pare rău asta mândrie nerușinată?

— Nu de loc, — urmă Joian. — Oamenii sunt ca tine, care ai puterea de a sta în lumină și a zbura unde vrei, dar tu te-ai vârît aici, și apoi ai vrea să ajungi la lumina pe care n'ai știut-o prețui, prin tabla ferestrii.

Ușa grajdului se deschise, iar albina se vârî bâzăind pe lângă pălăria românului care intra în grajd, și o tuli fără să mai asculte vorbele cuminți ale boului.

Vraciul Auzilă

Și dracul smulse trei stejari falnici din rădăcină, îi umflă în spinare și pleacă cu ei la pala'. Omul se luă după el, fără povară. Ba, dela o vreme se plânse că-l dor picioarele de drum și nu mai poate merge pe jos.

— Suie-te sus! îi zise drăcușorul, care gâfâia, numai el știa cum, sub greutatea copacilor ce ducea în cârcă.

Omul nu se lăsă mult îmbiat, se urcă pe copaci, în spinarea dracului. Aici, ca să-i fie acestuia cât mai greu, se porni să țopăie și să joace, tot sărind în sus, ca un țap.

— Ce faci, acolo sus, că nu mai pot? strigă dracul de sub sarcină.

— Ia mă uit să văd cât mai avem de mers până la palat!

Și cu chiu cu vai au ajuns acasă și treaba fu bună.

In cel deal treilea an, după cum îi era obiceiul lui Scaraoțchi cu toți pe câți i-a avut în slujbă, mai înainte, își cheamă și pe argatul acesta la lupță dreaptă. Omul n'avu încotro, ba se arată încă voios și gata de trântă. Se sufulcară ei, își scuipară în palme să nu le alunece, și se aruncară unui asupra celuilalt, ca doi lei-paralei. Scaraoțchi apucă cu ușurință pe bietul argat pe subsuori, îl strânse odată la sine cu atâta putere de drac, că argatul numai decât cască o gură mare și limba îi ieși cât era de lungă, privind cu ochii cât cepele spre înaltul cerului.

— Unde te uiți? îl întreabă Scaraoțchi.

— Mă uit și chibzuiesc până unde să te arunc.

— Lasă-mă, lasă-m! urlă dracul, înspăimântat văz eu bine că tu ești mai tare ca mine. - Hai, să-ți dau simbria și să te duci unde ți-a fi voia.

La plată, omul luă un clop spart ca să-i fie umplut cu galbeni. De desuptul clopului așează un sac. Dracul începu a turna la galbeni în clopul omului. Prin clopul spart, galbenii se durigau frumușel în sac până îl umplură bine. Intr'un târziu, după ce se umplu sacul, se umplu și clopul.

Acum alt necaz. Cum să-și ducă, omul nostru, sacul acasă? Că era povară, nu glumă. Se gândi să se roage de un drac, care și așa n'avea ce face, să-i ajute să-și ducă sacul acasă, pentru plată - parte. Dracul primi rugămintea omului, înhăță sacul în spinare, și la drum.

Merseră ei cât merseră, când numai iacă și casa omului le iese înainte. Acum omul zise dracului, care abia mai putea de greutate, să calce numai încet și cu băgare de seamă, că el se asvârle să facă loc în casă unde să toarne galbenii.

Acasă el făcu alceva. Fiecărui copil îi puse în mână câte un cosor, și îi învăță să strige cu toții când vor vedea intrând în casă pe cineva cu un sac de-a spinarea:

— Aș mânca carne de drac! Aș mânca carne de drac!

Se întoarse apoi fuga la dracul care-i aducea sacul, suflând tot mai greu și leoarcă de sudori. Luă clopul și sacul și se pregătiră să intre, când colo ce să vezi și ce auzi? Copiii omului, cu cosoarele ascuțite în mâini, începură a urla cât îi lua gura:

— Eu mă prind pe rămășag, c'am să mânc carne de drac! Eu mă prind pe rămășag, c'am să mânc carne ee drac!

Dracul speriinduse de moarte, o luă la fugă, cu părul vâlvoiu, uitând să mai ceară plată sau altceva.

Iar omul se făcu un bogătoiu mare și de n'a murit, și astăzi trăiește.

Culeasă și transcrisă de:
Teodor Murășanu

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — —	Lei 400.—
Pe o jumătate de an — —	„ 200.—
Instituții și autorități — —	„ 2000.—
Abonament de sprijin — —	„ 5000.—
PREȚUL UNUI NUMĂR — — —	**LEI 10.—**

Poșta abonamentelor

Au binevoit a ne ușura din sarcinile materiale, prin plata la timp a abonamentului, următori domni: Societate Prima Ardeleană, Sibiu, 1000 lei. Ștefan Boeriu, Sibiu, Prim. Ardeleană, 500 lei. Tudor Ioan, com. Sadu No. 275, 400 lei. Primăria Comunei Zam, 240 lei. Preot Iordan Curcubătă, com. Budila j. Brașov, 400 lei. Tedor Boloșiu, com. Petrila, 200 lei. Ence Pop Bota, protop. Ludoș, j. Cluj-Turda, 400 lei. Iovescu Ioan, Cutina, j. Severin, 400 lei. Ioan I. Voniea, com. Căcăleț, sat Ardeleni, j. Vlașca, 400 lei. Opriș Nicolaie, com. Slimnic, j. Sibiu, 200 lei. Severin Ioan, com. Rășinar No. 323, j. Sibiu, 400 lei. Gheorghe I. Lăzărescu, com. Mărășești, sat Titerlești 400 lei. Daneasa Pavel, com. Mărășești sat Titerlești, 400 lei. Mureșan Nicolaie, 400 lei. Suciu Ioan, 400 lei. Suciu Dumitru, 400 lei. Ciurea Nicolaie, 400 lei. Tănăsoiu Gh. N., 400 lei. Jianu Constantin 400 lei. Dobrotă Ioan, 400 lei. Bicheriu Victor, 400 lei. Simion Mihai, com. Arpașul de sus, 100 lei. Ionescu Cornel, com. Broșteni, j. Oravița, 400 lei. Mangicea Ioan, com. Broșteni, j. Oravița, 400 lei. Folea Ioan, Făgăraș, str. Tăbăcarilor No. 1. 400 lei. Cercul Cultural „Astra" 2 abo. Lonea Hunedoara, 800 lei. Sonea Chiprean, com. Galda de jos, j. Alba, 200 lei. Borcea Sfriu, preot 400 lei. Barcu Victor, 200 lei. Morcan Filip, 200 lei. Misaros Ioan, com. Boerești, j. Turda, 200 lei. Prodan Ioan (Nițu) No. 986, 400 lei. Dobrotei Ioan, No. 240, 200 lei. Luca Ioan preot, Poiana Sibiu, 200 lei. Leu Gheorghe, Mediaș, 200 lei. Dr. Borcea Protop., 400 lei. Isacu Ioan, preot, Săliște j. Sibiu 400 lei. Peiru Nicolae, str. Mih. Viteazul No. 8, Ocna-Sib., 200 lei. Balteș Nicolae, inv. Ocna-Sib., 200 lei. Timipea Vasile com. Cacovița j. Alba, 400 lei. Stoia Aurel, medic, Bran j. Brașov, 500 lei. Grădinar Simion, not. pens. Porumbacul de jos j. Făgăraș, 400 lei. Vasu Nicolae, com. Arpașul de jos, j. Făgăraș 400 lei. Stoiță Ioan, Orlat, No. 275, 400 lei. Boiceanu Toma, com. Bungard No. 34, 400 lei. Stanciu Nicolaie, com. Jina No. 82, 200 lei. Oancea Toma, com. Tălmăcel No. 156, 400 lei. Tincu Nicolaie, com. Sebeș Alb No. 101, 400 lei. Fleschin Ioan, com. Gherdeal, j. Făgăraș, 200 lei. Popa Ioan, preot, 400 lei. Lupean Cornel, notar, 400 lei. Dumitru Sfichi inv., 400 lei. Andrei Poralisescu, 200 lei. Valer Teneșan inv., 400 lei. Nicolaie Popa, comerc., 400 lei. Ilie Popa morar, com. Apoldul de jos j. Sibiu, 400 lei, Ionel Ivan, Săliște, str. Saguna 337, 400 lei. Ciurdănescu Ilie, Orăștie j. Hunedoara 400 lei. Moisescu Ioan, Dobra, j. Hunedoara, 200 lei. Cornel Chișa preot, Furcsoara 1600 lei. Nichimis Nicolaie Iridon, Totoi of. Alba-Iulia 400 lei. Popa Virgil, str. Hurezului No. 1, Făgăraș, 400 lei. Bălașiu Ioan, com. Cincșor j. Făgăraș, 400 lei. Teodor Savu, com. Slimnic, 200 lei. Bucurenciu Lazăr, com. Sebeșul de jos No. 11, 200 lei. In numărul viitor vom continua cu publicarea numelui restului de abonați, cari și-au achitat abonamentul.

Ondulații permanente cu garanție execută
Coafor „Splendid"
Propr. **Käthe Weingärtner, Sibiu,** Str. Tribunei Nr. 3

BCU Cluj / Central University Library Cluj

VENIŢI SUB STEAGUL „ASTREI"

Şcoala ţărănească

Organizarea cooperaţiei

Infiinţarea unei cooperative se face după anumite reguli scrise în legea şi instrucţiunile cooperatiste. Oamenii cunoscători ai cooperaţiei vor da îndrumările cuvenite în ziar, sau la sediul judeţan al federalei. Vom arăta şi noi în puţine cuvinte cum trebue a lucra, ca să iasă bine cooperativa. Dupăce sătenii s'au adunat cu conducătorii lor şi au aflat de bine să-şi unească puterile şi interesele, vor cere dela federala cea mai apropiată ori dela Centrala din Bucureşti Statutele şi alte formulare cari este trebuinţă.

In cerere vor arăta, că doresc să înfiinţeze o cooperativă de aprovizionare şi desfacere, deoarece sunt şi alte forme. Dupăce au primit actele vor subscrie capitalul social, aşa după cum se vor înţelege într'o altă adunare. Apoi se vor constitui, cum cere legea împlinind toate condiţiile prescrise. Asta e partea cea mai uşoară. Greul e să porneşti pe calea cea bună şi să nu te opreşti, chiar dacă s'ar ivi în cale ori ce greutăţi.

Ca să reuşească o astfel de treabă bună este cu cale să ţinem sama de multe lucruri:

1. Nici o treabă bună nu se face fără bună înţelegere şi încredere. E drept, că în cooperativă intră cine vrea, cu toate acestea e bine să se aleagă şi înţeleagă numai oamenii de ispravă şi aceştia să se unească şi să scoată din rândurile lor, pe cei cari urmăresc scandalul, ori numai câştig fără muncă.

2. Odată uniţi, oamenii să aibă curajul să facă lucru întreg şi nu pe jumătate. Dacă ai de unde, subscrie sume mari şi dacă ai subscris plăteşte, nu aştepta să se năruie cooperativa din lipsă de sprijin şi înţelegere a membrilor,

3. Două lucruri mai sunt necesare: cinstea şi priceperea. Cinste poate avea oricine, pricepere mai rar. Deaceea să nu ne scumpim, când e vorba să punem în fruntea treburilor un om priceput adus din alte părţi, dacă nu l'am avea în sat. E bine ca acest om să aibă recomandaţia federalei ori centralei. In comitetul de conducere şi cel de control vom pune apoi oameni cu judecată bună, ferindu-ne atât de cei necinstiţi, cât şi de aceia, cari fac prea multă paradă din cinstea lor. Mai ales aceştia sunt periculoşi pentrucă opresc pe loc orice început bun aruncând bănuiala asupra intenţiilor celor mai curate.

4. La început cooperativa să se ocupe numai cu desfacerea adecă cu vânzarea produselor ţărăneşti şi cu cumpărarea pe seama membrilor a celor trebuincioase. Apoi după bună chibzuială să ia în întreprindere repararea unei uliţi, a unei porţiuni de drum, a unor poduri de lemn, întărirea unor maluri, cioplirea de traverse, stâlpi de telegraf şi furnizarea lor, fabricarea de cărămizi şi altele.

5. Ca să poată înflori cooperativa şi să poată lua asupra sa afaceri cât mai multe trebue deoparte să aibă sprijinul şi înţelegerea autorităţilor, cari să se simtă obligate a le da lor furniturile şi nu streinilor, de altă parte membri să se lege între ei să nu vândă şi să nu cumpere nimic în afară de cooperativă. Se va ajunge astfel, ca satul întreg să fie pus în slujba, cooperativei şi cooperativa în slujba satului. Şi aceste nu trebue să fie vorbe numai şi dorinţe, ci crezul şi fapta de toate zilele a tuturor sătenilor de bine.

5. Procurarea uneltelor şi maşinăriilor de lipsă se poate face pe credit cu ajutorul Centralei. Ar fi bine însă ca pentru procurarea lor să se unească mai multe sau chiar toate cooperativele din judeţ şi să nu cumpere mai multe maşini de un fel, decât câte sunt de lipsă, ca să le folosească toate cooperativele pe rând, dar să nu lipsească din inventarul cooperativelor nimic din cele de trebuinţă. Tot aşa e bine să se înţeleagă cooperativele unde să se înfiinţeze lăptăria regiunei, ca să fie la îndemâna tuturor, unde fabrica de cherestea, care comune să se ocupe de prelucrarea lânei, care de ţesutul covoarelor, în care să se ridice cărămidăria, cuptorul de ars var, fabrica de ţigle, de vase, de vopseli. Despre toate acestea în numărul viitor.

Dr. V. ILEA

Adunarea generală a Despărţământului Sibiu al „Astr

Despărţământul judeţului Sibiu al „Astrei" şi-a ţinut adunarea generală anuală, Duminecă 4 Iulie a. c. la orele 3 d. m., în comuna grănicerească Racoviţa, de pe „Valea Oltului", unde s'au strâns numeroase delegaţii de intelectuali şi ţărani astrişti, pentru a cunoaşte ce anume s'a lucrat într'un an şi pentru a vedea ce mai e de făcut în viitor, pentru ridicarea culturală şi economică a satului românesc.

Dela centru au participat d-nii: Dr. *Gheorghe Preda*, vice-preşedintele Asociaţiuni „Astra"; Prof. Nicolae Martin, vice-preşedintele despărţământului; Insp. şcolar Ion Dragomir, secretarul Despărţământului şi alţii membrii ai comitetului.

La intrarea în comună, o banderie de călăreţi, a întâmpinat şi condus pe oaspeţi până în centru, unde la şcoala primară de sat aştepta mulţimea de intelectuali şi ţărani, îmbrăcaţi în frumoasele costume naţionale.

Adunarea se deschide prin cuvântarea părintelui Costea Avisalon, preşedintele Cercului Cultural din Racoviţa, care a urat oaspeţilor cuvântul de bun sosit. D. Prof. Nicolae Martin vice-preşedintele Despărţământului a mulţumit pentru frumoasa primire făcută, apoi a încredinţat d-lui Dr. *Gheorghe Preda* onoarea de a prezida desbaterile adunării generale.

Cuvântul Astrei Culturale

îl rosteşte d. Dr. *Gheorghe Preda*, care tălmăceşte mai întâiu bucuria sufletească ce-l stăpâneşte în aceste ceasuri, când are în faţă un mănunchi atât de frumos de ţărani şi intelectuali veniţi din toate satele Văii Oltului, pentru a dovedi încăodată simţămintele lor de solidaritate sub steagul „Astrei". In această ordine de idei, d. Dr. Gheorghe Preda a înfăţişat străduinţele şi înfăptuirile Asociaţiunii în timpul celor peste op cenii de existenţă, subliniind că, aşa ca în t „Astra" poartă cu bărbăţie şi hotărîre steagul lu de afirmare a poporului românesc pe care îl aşezat în drepturile şi graniţele sale fireşti.

Se trece apoi la desbaterea punctelor din or de zi, procedându-se mai întâiu la alegerea a comisiuni, pentru examinarea raportului gener activitaţe şi pentru cenzurarea socotelilor şi a proe de buget.

Prima comisiune a fost formată cu d-nii: Aurel Radu, preşedintele despărţământului de p Protopop Valeriu Florian şi Subinspector şcola control Vasile Posa; iar a doua comisiune, Nicolae Borcia, directorul Aşezământului de oc dela Turnul Roşu; Prof. Liviu Florian şi notarul munei Racoviţa, Ion Podorean. In timp ce comisi examinau rapoartele încredinţate, d. Ion Dragomi cretarul Despărţământului judeţean, a înfăţişat cel faţă raportul despre activitatea desfăşurată în c anului 1942/43, al cărui conţinut îl vom arăta, m amănunţime, cu altă ocazie.

Comisiunile însărcinate cu cercetarea rapoa au dat descărcare comitetului Despărţământului d treagă gestiunea şi au aprobat proectul de buget

S'a desfăşurat apoi un bogat program ar cu cântece şi declamări. Fanfara locală a cântat multe marşuri şi imnuri patriotice, după care asis a trecut să viziteze expoziţia, cu lucrările de m ale elevilor şcolilor primare şi ale ţărancelor vred Celor care s'au distins prin râvnă şi iscusinţă, li împărţit premii în sumă de 10.000 lei, cari au puşi la dispoziţie de către comuna politică şi Des ţământul Astrei judeţene.

© Central University Library Cluj

ASOCIAŢIUNEA NOASTRĂ „ASTRA

— INSEMNĂTATEA ŞI ROLUL EI —

Cuvântul „Astra" — cum se numeşte mai pe scurt această Asociaţiune transilvană pentru literatura şi cultura poporului român — este un cuvânt latinesc, adecă e luat din graiul strămoşilor noştrii Romani şi care cuvânt tâlcuit româneşte, înseamnă luceafăr, adecă un corp ceresc care revarsă lumină.

Sf. Scriptură ne spune că Dumnezeu, la început, mai înainte de a aşeza lumea în rânduială, a zis: „Să fie lumina" (Facerea 1, 3). Deaceea la toate fiinţele vieţuitoare le trebue lumină, până chiar şi florilor împreună cu toate plantele şi arborii care sunt pe pământ, ca să trăească au nevoie de acest dar care este lumina, iar atunci când nu au lumină, dacă ne uităm bine la ele vedem cum deja şi încep aşa pe încet a se ofili toate, slăbesc şi apoi mor.

Ca poporul nostru românesc din Ardeal să'şi poată vedea şi cunoaşte calea pe care avea să meargă, ca să ajungă acolo unde trebue să fie şi ca să nu moară, ca orice fiinţă fiindcă nu are lumină, deaceea în grija lor părintească, nemuritorii la pomenire mitropoliţi *Andrei Şaguna* dela Sibiu, cu *Alexandru Şterca Şuluţiu* dela Blaj, împreună cu alţi fruntaşi învăţaţi ca *Timotei Cipariu, Gheorghe Barţiu, Vasile Pop, Axente Severu, Cav. I. Puşcariu, Dr. I. Raţiu, Iacob Bologa* s. a. s'au sfătuit laolaltă şi au întemeiat în anul 1861 această Asociaţiune pentru literatura şi cultura poporului român, numită „Astra".

Marele mitropolit Andrei Şaguna este acela care a luat asupra sa sarcina ca să câştige dela guvernatorul Transilvaniei aprobarea ţinerii unei adunări constituante („consultatoare") pentru înfiinţarea Asociaţiunii şi careapoi a fost primul ei preşedinte.

Chiar numai din cuvinte desprinse din cuvântarea pe care a rostit-o Şaguna, cu ocazia ţinerii adunării de consituire Asociaţiunei dacă avem în vedere că acesta „nu era omul vorbelor răsunătoare, ci al faptelor depline", putem să ne dăm seama că Asociaţiunea „Astra" dela începutul ei nu a fost n culturală ci şi naţională.

Astra a întemeiat şcoli pentru adulţi, a trim popor cărţi şi gazete; a înfiinţat biblioteci şi culturale, unde se găseau cărţi de istorie naţio religioase, economice şi de literatură.

Conferenţiarii săi, oameni aleşi şi bine price din toate domeniile vieţii culturale, veneau în mij poporului şi vorbeau despre tot ce-l putea intere îi era de folos, având însă întotdeauna în vedere trezească şi să ţină vie conştiinţa naţionelă.

Iscusitul nostru povestitor, Păr. Ion Agârbice care încă din tinereţe lucrează cu multă osârdie Asociaţiuneb noastră, scrie că „Adunările general despărţămintelor unde ţărani şi intelectuali se prin în aceeaşi horă românească şi cinsteau un păha vin la aceeaşi masă cântând aceleaşi cântece, au tribuit în mare măsură la solidaritatea naţională a fost un element principal de rezistenţă în lu naţionale.

In felul acesta a lucrat Asociaţiunea no „Astra", pregătind sufletele pentru Unirea dela 1 la care, putem spune şi acum sus şi tare că în parte, s'a ajuns prin osârdia cărturarilor şi ascul poporului cari au ştiut să lupte uniţi sub steagul

* * *

Acum din nou ne cheamă „Astra" sub st ei, ca să ne unim sufleteşte pentru a grăbi izb drepţăţii româneşti, după care aşteaptă din 1940 rinţii şi fraţii noştri ce stau pe moşia strămoş dar sub stăpânire străină.

Conferenţiari dela centrele despărţămintelo leargă în Dumineci şi sărbători prin comune şi ca alături de preoţi, învăţători şi ceilalţi intelect să pregătească poporul la unire în gânduri şi si sporind cu munca şi în credinţa pentru Ţară, R Neam şi Lege.

Preot A. Vel

Unificarea juridică

Extinderea legilor

Am auzit cu toţii la radio şi am citit în ziare, despre „extinderea legislaţiei civile şi comerciale a Vechiului Regat în România de peste Carpaţi".

Ce înseamnă această extindere? Ce rost are în viaţa politică şi economică a Ţării şi ce transformări se produc în viaţa noastră de fiecare zi din Ardeal?

A extinde înseamnă a se întinde,

Puterea de domnie a legii, puterea de aplicare a legiuirilor civile şi comerciale din Vechiul Regat se tinde şi la noi în Ardeal.

La noi în ţară aveam mai multe legiuiri: una pentru Vechiul Regat, una peutru Ardeal, una pentru Basarabia şi una pentru Bucovina.

In anul 1928 legiuirile din Vechiul Regat s'au în-s şi în Basarabia iar în anul 1938 în Bucovina.

Din această cauză de multe ori întâmpinai multe nejunsuri. Dacă un ardelean se duce în Vechiul Regat şi se însoare, face un contract sau moare, aceasta se întâmplă sub o lege care nu este a statului român. Ceea ce se aplică în acest caz este legiuirea în vi-goare încă în Ardeal. Intors: dacă un român din ve-chiul regat vine în Ardeal, şi se însoară aici, face testaceri sau moare i se aplică o legislaţiune care nu-i e lui. Iată cum în aceiaşi ţară există o neînţelegere şi gâlceavă de legislaţie adică de legiuire.

Ori legea este o regulă obştească şi aceasta trebuie să fie una pentru toţi locuitorii unei ţări.

După cum mai mulţi oameni, ca să se înţeleagă trebuie să vorbească aceiaşi limbă, tot aşa într'o ţară ca să se facă o dreptate adevărată trebuie pe întreg cuprinsul ei să fie acelaşi gând şi aceiaşi lege.

Nu trebuie să uităm că legiuirile civile sunt ace-le care asigură şi procură cetăţenilor o deplină lini-şte în ceeace priveşte exerciţiul asigurat al drepturilor private, iar legiuirile comerciale înlesnesc schimbul şi activitatea economică a unei naţiuni.

Diversitatea de legiuiri adică aceste deosebiri de legi dintr'o provincie în alta îngreuia şi stătea în ca-le desvoltării normale a vieţii naţionale în cadrul ho-tarelor noastre lărgite. Viaţa ţării nu poate fi împăr-ţită pe proviincii, ea se cere trăită pe o formă.

Decretul Lege care se va pune in aplicere dela 15 Septembrie a. c. n'a înlăturat cu totul aplicarea unor principii din legiuirile civile din Ardeal. Păstrează mai departe cartea funduară şi notarii publici; se păstrează pentru moment în actuala situaţie în materie de curatelă şi de tutelă. Se păstrează încă dreptul de moştenire a soţului supraveţuitor.

S'a păstrat sistemul legiuirilor locale cu privire la introducerea din oficiu a procedurii succesorale, pe a se putea ţine în curent cartea funciară cu si-tuaţia adevărată a bunurilor.

Nicolae Eugen Popa

Serbarea extraşcolarelor din Ocna-Sibiului

La Subcentrul extraşcolar de fete s'a dat o fru-moasă producţiune teatrală dovedind astfel că scopul nouii îndrumări a tineretului, este deplin înţeleasă de conducătorii acestor organizaţii. Prin străduinţa Dnei Mihailescu Florica înv. şefa Subcentrului, s'a organi-zat această manifestare prin declamări patriotice, cân-ce şi prin interpreiarea piesei „Cuiul lui Pepelea" de V. I. Popa. S'au distins în rolurile principale Mi-ron Cristea cl. VII, Moldovan I. cl. VIII, premilitarii Oprişor L. Macavei S., în special extraşcolarele: Tu-dor A. Balteş S., Luca M. şi Balteş M. După termi-narea programului dl. N, Hălmaciu dir, şcolar a adus mulţumiri dnei Mihăilescu şefa Subcentrului, extraşco-larelor şi tuturor acelora cari au dat concursul bunei reuşite a acestei producţiuni. Cu această ocazie s'a executat o şezătoare improvizată în cadrul căruia s'au cântat cântece populare, patriotice, încadrate de fru-moasele noastre obiceiuri specifice ale şezătorilor dela sate şi cari formează marea comoară folcloristică a poporului românesc.

Mi-e dor de Dumnezeu

Mărturisirile lui Petru Gherasim, fost prinsonier la Ruşi

Spunea în zilele trecute un preot, cu care din întâmplare m'am întâlnit, că într'un sat, vecin cu parohia pe care o păstoreşte dânsul, s'a întors în zilele acestea un om din Rusia. Un bărbat de cincizeci şi ceva de ani, român ardelean cu numele Petru Gherasim, care în războiul celalalt căzuse prisonier prin luptele de pe la Colomea şi Cârlibaba. Era tânăr atunci, de vre-o 20 de ani, şi abia ajuns în prinsoare, Ruşii îl duseră împreună cu alţii în Siberia, în Gubernia Tobolski, pe la Tiumen-Sadovai, De acolo ajunse prin nişte sate către Ircusk, unde apucă să lucreze pe o moşie care înainte fusese a unui prinţ rus, iar acum e a Statului. O conducea un comisar de-al poporului, iar roadele tot el le lua, căci lucrătorilor nu le lăsa altă proprietate decât o casă cu grădină, şi o vacă şi atâta fânaţ cât să poată aduna nutreţ pentru ea.

A ajuns iar prinsonier...

Şi în una din încercuirile din vara trecută, a ajuns şi el prinsonier mai întâi în Germania, de unde după multă umblare a ajuns în România, şi chiar în satul său.

Se schimbase omul, dar totuşi a fost cunoscut de mult din sat. Intr'un fel însă se schimbase de tot, şi anume:

Inainte de a fi mers în războiul celalalt, era şi al ca toţi ficiorii din sat. Mergea în Dumineci şi sărbători la biserică, dar numai ca să facă pe placul părinţilor. In biserică se suia cu ceialalţi ficiori în cor, unde se „băzăia" cu alţii în timpul slujbei, râdea şi făcea zgomot, aşa încât de multe ori domnul părinte se oprea cu cădelniţa în mijlocul bisericii şi arunca în sus câte o privire mustrătoare, ca să mai ruşineze „tineretul" care nu asculta la slujba care se făcea, şi nici nu se ruga lui Dumnezeu, ci îşi petrecea şi acolo vorbind şi şoptind de unul şi de altul, şi înfundându-şi râsul. Era adecă şi el cum sunt atâţia tineri şi din zilele noastre, cari merg la biserică, dar nu sunt atenţi la ce se face acolo. nici la frumoasele cântări, ci sunt ca şi în şezătoare, numai cât în biserică se silesc să vorbească şi să râdă mai pe şoptite, şi nu chiar în gura mare, ca în şezătoare.

Sub straşina bisericii...

Românul nostru de acum, în fiecare dimineaţă, înainte de a merge la lucru, merge la biserică, şi dacă se întâmplă să fie închisă, el îngenunche în pragul uşii bisericii, şi stă aşa cu ochii fixaţi într'un loc, câte o jumătate de ceas şi mai mult. Apoi, ca şi cum s'ar fi trezit dintr'un somn dulce, oftează uşor, îşi face semnul sfintei cruci şi se duce să-şi vadă de lucru toată ziua. Când se întoarce seara, tot pe acolo se abate şi iară stă aşa înaintea uşii bisericii, ca şi dimineaţa.

Tatăl său trăeşte, precum şi nişte surori, dar mamă-sa a murit, iar el e cel mai liniştit şi mai paşnic om din sat. In Dumineci şi în sărbători el e cel dintâi care intră în biserică, de-odată cu clopotarul, iar la sfârşitul slujbei, cu atâta greutate îi vine să iese din biserică, de par'că şi-ar lăsa o parte din inimă acolo.

Setea pentru Dumnezeu...

Intr'o zi îl întreabă cineva, înaintea biserici, după sfânta slujbă, pentru ce face el ce nu mai fac alţi oameni din sat?

— Mi-e dor de Dumnezeu — răspunse Petru.

Unii dintre cei mai tineri par'că ar fi fost bucuroşi să râdă una pe asta, dar cei mai bătrâni îl priviră cu blândeţe şi bunătate, ceeace văzând Petru, par'că i se deslegă limba, şi începu a vorbi.

— Dumneavoastră nu ştiţi — şi e bine că nu ştiţi, — cât e de greu să trăeşti între oameni fără Dumnezeu. Intre păgâni poate nu va fi aşa rău, căci păgânii încă au o religie, cum sunt Chinezii, Japonezii, Tatarii, Mongoli şi alte neamuri câte sunt în Siberia; şi aceia încă îşi au rugăciunile lor, şi câte o casă care n'o folosesc pentru alceva, decât să se adune în anumite zile ale săptămânii, ca unul îmbrăcat în haine mai frumoase şi mai pompoase să le vorbească, iar mulţimea să asculte. Au apoi zile de post în fiecare săptămână şi ceasuri de rugăciuni în fiecare zi, cari şi le fac nesmintit.

Nu aşa este însă între oamenii fără Dumnezeu. Aceia sunt ca şi dobitoacele. Nu ştiu decât să muncească şi să caute a-şi împlini toate poftele, fie în paguba cuiva, sau nu. Zile şi ceasuri de mângâiere nu sunt, numai zile şi ceasuri de lucru, de pofte şi de beţii.

Păgânii au o rânduială şi ei, şi ştiu ce e iertat şi ce nu. La cei fără Dumnezeu nu există nici o rânduială, ci fiecare crede că e iertat să faci orice când nu te vede comisarul,

Cartea de rugăciune

Dumneavoastră ştiţi — urmă Petru, — că eu la părinţi am trăit creştineşte, căci amândoi părinţii mei au fost creştini cu frica lui Dumnezeu. Şi poate că rămăşiţa aceea de credinţă m'a păzit de m'am avântat şi eu în lucruri neiertate, cum s'au avântat atâţia din tovarăşii mei de prinsoare, dintre cari unii s'au îmbogăţit, au ajuns comisari, şi trăesc şi ei ca şi ceilalţi „bazboznici". Alţii au sfârşit cu glonţul, iar alţii zac prin temniţi şi prin coloniile din ţinuturile înghe-ţate. Eu am rămas unde m'au pus. N'am căutat să fiu mai mare, şi n'am asuprit pe nimenea, nici n'am pă-rit. Nu m'am legat de nimenea, dar nici credinţa nu mi-am lăsat-o. Abia cu o carte de răgăciuni, cum am fost ajuns în prinsoare, pe care o am scris cu mâna, ca să nu mi-o ia cineva şi să rămân fără de nici o mângâiere — cum mi-au şi luat-o, — îmi petreceam ceasurile libere gândindu-mă la satul meu, la biserica pe care n'am ştiut-o preţui pe atunci, şi în rugăciuni, pe cari le învăţasem de rost, cum le ştiu şi acum toate din cartea care se numea „Mângâierea Creş-tinului",

Cu cât mă vedeam mai strein şi mai încunjurat de oameni fără Dumnezeu, cu atâta începea să crea-scă în mine un dor de religie, de rugăciune, de sfin-ţenie, un dor de Dumnezeu, care dor mă paşte şi a-cuma, şi nu vă pot spune cât de fericit şi de mulţu-mit mă simt eu când pot să stau câteva minute înge-nunchiat, pe pragul uşii bisericii, ştiind că aceea e oasa lui Dumnezeu cel adevărat, unde El aşteaptă pe sfântul altar anume ca să asculte rugăciunile celor ce-l caută, şi să le împlinească cererile cele cuvinci-oase şi folositoare.

În largul sufletului său

Aici nu mă tem de comisari, şi pentru aceea de câte ori trec pe lângă biserică, îmi place să-i şop-tesc lui Dumnezeu câteva şoapte, apoi să ascult ce şopteşte El în inima mea, şi apoi plec la muncă mân-gâiat şi întărit sufleteşte. Că mă râde cineva, nu-mi pasă, că unul ca acela râde fără să ştie de ce râde, şi Dumnezeu e bun şi-l iartă, că nu ştie ce face.

Mie mi-e dor de Dumnezeu — mai zise Petru, — şi acest dor mi-l stâmpăr stând în genunchi înaintea uşii bisericii. Şi vă rog să nu-mi luaţi în nume de rău ceeace fac eu, căci pe mine aşa mă îndeamnă inima, şi mulţumesc bunului Dumnezeu că în ţara noastră pot să fac asta fără să mă tem de comisari.

Cu acestea Petru se depărtă...

Câţiva bătrâni rămaşi acolo după plecarea lui îşi ziseră: Măcar de ne-ar da Dumnezeu şi nouă acel dor, ca să ne aflăm întotdeauna bine în apropierea Lui şi în casa Lui. Alţii şopteau: — Vorba lui Petru Gherasim îţi înmoaie inima, mai mult decât predica popii.

N. Lupu

Vânzare şi reparaţie

maşini de cusut (Pfaff etc.)
de scris (Torpedo) de calculat,
Radi şi **tocuri rezervore.**
Firma veche în aceasta branşă.

„TRIUMPH" **Sibiu** Piaţa Reg. Ferdinand 19
TELEFON 12

INFORMAŢIUNI

VIZITA ÎN ITALIA a d-lui Prof. MIHAI ANTONESCU, vicepreşedintele Consiliului de Miniştri şi Ministrul de externe al României, care a avut loc în săptămâna trecută, apare ca unul din evenimentele politice interne şi externe, cel mai de seamă. Audienţele pe care le-a avut la Regele Impărat, la Papa şi la Ducele Mussolini, precum şi intrevederile cu diferiţi membri din conducerea partidului fascist se arată ca deosebit de importante, dat fiind că ele s'au produs în momentele în care România face tot ceiace-i stă în putinţă pentru a-şi afirma drepturile sale istorice. Această vizită s'a făcut în urma invitaţiei guvernului italian, fapt care pune din nou în lumină, preţuirea de care România se bucură de o vreme încoace în faţa Europei.

GENERALUL POLONEZ SIKORSKI, fost şef al guvernului polonez refugiat la Londra, şi-a găsit moartea, împreună cu fica sa şi alte 15 persoane, într'o nenorocire de avion, care s'a produs în apropiere de strâmtoarea Gibraltar (Spania). Moartea generalului Sikorski s'a produs în noaptea de Duminică spre Luni.

MONETELE DE METAL GALBEN de 20 şi 10 Lei, se retrag din circulaţie pe data de 31 Iulie 1943 iar cele de 5 Lei pe data de 31 August 1943. Cititorii noşti să ia aminte.

FURTURILE PE TIMPUL CAMUFLAJULUI, se pedepsesc cu moarte. Timpul de camuflaj este socotit dela 8 seara până la orele 5 dimineaţa, pe întreg cuprinsul ţării. Păziţi-vă să nu cădeţi în ispită.

TAXELE DE SPITAL, CONSULTAŢII ŞI OPERAŢII au fost statornicite astfel: In spitalele, sanatoriile şi toate aşăzămintele Ministerului Sănătăţii, deci ale Statului, bolnavii săraci sunt examinaţi şi îngrijiţi în mod gratuit în clasa a treia. Cei cari dispun de mijloace vor plăti 40 Lei, taxă de consultaţie în spitalele din Municipii şi 20 Lei în spitalele din micile orăşele. Taxa pentru clasa I-a este de lei 600 pe zi; clasa II-a 400 şi clasa a III-a 100 Lei pe zi, iar pentru operaţii mari 10.000 Lei cel mai mult la clasa I-a; 6000 Lei la clas II-a. Pentru operaţii mijlocii: 600 Lei clasa I-a şi 5000 la clasa II-a; iar pentru operaţii mici: 3000 Lei la clasa I-a şi 1500 la clasa II-a. Cei săraci, cari vor fi internaţi la clasa III-a va trebui să prezinte acte de sărăcie (pauperate) pe baza căror vor fi scutiţi

SUNT SCUTITE DE IMPOZITUL pe clădiri imobilele dela sate şi orăşele mici, cari servesc proprietarilor numai pentru locuit. Se ţine seama ca o locuinţă să nu aibă mai mult de 3 camere.

PREŢUL PIEILOR cu blană de miel, oaie şi berbec s'a stabilit între 300 până la 700 lei bucata.

VAMA LA MORILE ŢĂRĂNEŞTI se va lua în măsura de a zecea parte dela cantitatea pe care o macină producătorul. Vama este o plată în natură. Ea se poate achita şi în bani astfel: 220 lei pentru 100 kgr. orz; 200 lei pentru 100 kgr. porumb şi 180 lei pentru 100 kgr. meiu. Proprietarii morilor sunt obligaţi a lipi un afiş, la loc de vedeală, pentruca toţi să ia cunoştinţă de noul preţ al măcinişului.

O BOGĂŢIE DE MILIARDE. In cele 4,500.000 gospodării săteşti ale ţării se pot creşte în mijlociu 100 milioane găini, care ar produce cam 5 miliarde ouă anual. Socotite la preţul de azi, ouăle ar aduce un venit de 50 miliarde lei, în afară de cele ce s'ar întrebuinţa pentru nevoile de consum, ale fiecărei gospodări.

IEPELE PLINE (cu mânz) nu vor putea fi rechiziţionate sub nici un motiv.

SPECTACOLE

„CORSO", prezintă în premieră comedia germană *„Poznaşii"*, cu Fita Benkhoff, Fritz Odemar şi Aribert Wäscher. Cel mai nou jurnal O. N. C.

„APOLLO", prezintă marele film german *„Camarazii"*, cu Willy Birgel, Karin Hardt şi Maria Nicklisch. Jurnal nou.

ULTIMELE ŞTIRI

MERSUL RĂZBOIULUI

In Răsărit

Pe frontul răsăritean, ziua de 4 Iulie a. c. a adus o oarecare schimbare a situaţiei de până aci. O parte din forţele armatelor sovietice au încercat să facă o spărtură în sectorul de nord, (dintre coasta mării de Azov şi Nord de fluviul Cuban) încercare însă care a dat greş, ea lovindu-se de a îndârjită apărare a trupelor Axei.

O altă încercare de spargere a liniilor germane au făcut-o bolşevici în regiune Veliki Luki. Aici bolşevicii au reuşit să facă o spărtură, datorită covârşitoarelor forţe aruncate în luptă. Trecând imediat la contraatac, trupele Axei au oprit înaintarea ruşilor; cauzându-le mari şi sângeroase pierderi.

In Peninsula Balcanică

După desfiinţarea statului Jugoslav, în primăvara anului 1941, se ştie că în Peninsula Balcanică s'au format aşa zise bande de răsculaţi împotriva trupelor germane, italiene şi croate, îmărcinate cu păstrarea ordinei. In deosebi în ţinuturile Bosniei, Herzogovinei şi Muntenegrului, aceste bande de răsculaţi au început de o vreme încoace să dea mult de lucru armatelor germane şi italiene. Refugiate în munţi, la adăpostul pădurilor, bandele sârbeşti, sub comanda generalului Mihailovici, încearcă, oridecâte ori li s ocazia să atace trupele de ocupaţie. După cât se comandamentul german a dat ordin să se înceap ofensivă de curăţire a ultimelor rămăşite din ban răsculate, mai ales că puterile axei, nu mai pot dui astfel de hărţueli în Balcani, tocmai într'o în care Europa se pregăteşte de a rezista cu forţele sale, împotriva unei încercări de debarca aliaţilor, pe continent.

In faţa pregătirilor de debarcare

Puterile Axei continuă cu pregătirile tot ma rioase, pentru a face faţă oricărei situaţii ce s'ar atunci când forţele aliate, vor păşi să debarce pe tinentul european. In prezent, puterile Axei îşi pr de a se împotrivi cu toată înverşunare încercărilo debarcare.

Pe de altă parte anglo-americanii îşi înteţesc zi ce trece pregătirile, pentru a debarca în anu puncte de pe continentul european. Se pare că terile Axei au descoperit, în bună parte, plan aliaţilor.

Rămâne de văzut când şi unde se va pro debarcarea aliaţilor şi cum vor răspunde puterile

Cinema „APOLLO" Programul de az!
Prezintă marele film german
CAMARAZII
Un film de de mare acţiune cu scene palpitante şi un subiect original cu
Willy Birgel
Karin Hardt, Maria Nicklisch
Jurnal nou
Reprezentaţiile încep:
în zilele de lucru 5—7—9
Dumineca 3—5—7—9

MARE ASORTIMENT
în
ROCHII pentru DAME
bluze, pardesiuri, trench-coats şi paltoane
Calitate superioară
Preţuri ieftine!
la
Fa. A. Balotă & Co.
Sibiu, str. Regele Carol I (fostă Gării) No. 47

Românce! Românce!
Vopsiţi acasă
LÂNĂ-BUMBAC-MĂTASE
precum şi toate celelalte lucruri cu cea mai bună vopsea românească
BAIADERA
Reuşită garantată!
Proprietarul Uzinelor Ing. Ion Const. Matasă, Bucureşti
Reprezent. pentru oraşul şi j. Sibiu şi celelalte învecinate:
Teofil Dobriţoiu
Sibiu, Strada Regina Maria No. 49 — Et. I.

CAUT
pentru închiriat ori cumpă
O BATOZ
în stare bună de funcţiune - 800 mot.
Răspunsurile scrise la ad-ţia ziarului sub „Bato

COOPERATIVA DE CONSUM
Andrei Bârsean
aduce la cunoştinţa membrilor şi onoratei clientele că la data 1 IULIE 1943 a preluat
prăvălia de carne, mezeluri şi brânzetur
Cooperativei „Visarion Roma
pe care a reorganizat-o şi aprovizionat-o cu
carne, mezeluri, brânzeturi,
etc., astfel încât să rivalizeze cu celelalte prăvălii de aceeaşi branşă. Onorata sa clientelă este rugată să viziteze această nouă secţie care va corespunde din toate punctele de vedere.
Prăvălia se află în Sibiu, Piaţa Regele Fer nand Nr. 9 şi este deschisă în orele obişnu

Maşini Agricole
Motoare Deutz Diesel
Pompe pentru lichidul Gunoiului — Maşini de gătit din fontă şi tablă — Greble de fân de mână
în permanenţă la
Departamentul Maşinelor al Reuniunii Agricole săseşti ardelene
Sibiu, Str. Sării 22. Telefon 100

BCU Cluj / Central University Library Cluj